
Bedömning fladdermöss vid Kullbäckstorp 2:268, Härryda kommun

2023-01-20

Naturvårdsutlåtande

Uppdragsgivare

Härryda kommun

Uppdragsgivarens kontaktperson

David Eriksson

Tel. 031-724 88 61

david.eriksson@harryda.se

Uppdragstagare

Naturcentrum AB

Västanvindsgatan 8, 444 30 Stenungsund

Tel. 010-220 12 00

ncab@naturcentrum.se

Projektansvarig: Johan Svedholm

Tel. 010-220 12 17

johan.svedholm@naturcentrum.se

Fältarbete och rapport: Petter Bohman

Intern granskning: Oskar Kullingsjö

Kartmaterial

Kartmaterial från Lantmäteriet ©.

Omslagsbild

Blandskog i norra delen av Kullbäckstorp 2:268.

Foton i rapporten

Samtliga foton är från inventeringsområdet och har tagits i samband med inventeringen.

Denna rapport bör citeras:

Bohman, P. 2023. Bedömning fladdermöss vid Kullbäckstorp 2:268, Härryda kommun. Naturcentrum AB, PDF-rapport till Härryda kommun.

Innehåll

INNEHÅLL	3
SAMMANFATTNING	4
GENOMFÖRANDE	5
UPPDRAG.....	5
METODIK.....	5
RESULTAT	6
BESKRIVNING AV OMRÅDET	6
POTENTIELLA VILO- OCH KOLONIPLATSER	7
BEDÖMNING AV FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR FLADDERMÖSS	8

Sammanfattning

En inventering av potentiella vilo- och koloniplatser för fladdermöss samt en samlad bedömning av förutsättningar för fladdermöss inom fastigheten Kullbäckstorp 2:268 samt angränsande områden har genomförts.

Inom den berörda fastigheten noterades två hålträd med viss potential som viloplats och möjligen även koloniplats för fladdermöss. I direkt angränsande marker hittades ytterligare fyra hålträd med liknande potential för fladdermöss.

Skogsmiljön på fastigheten Kullbäckstorp 2:268 ligger i direkt anslutning till större sammanhängande skogsområden, både norrut och österut. Avståndet är inte heller långt till stora, sammanhängande skogsområden en bit söderut. Skogsbeståndet på Kullbäckstorp 2:268 utgör endast en ytterst liten del av traktens samlade skogsareal. Ytan med skog (knappt en hektar) inom fastigheten är för litet för att ensamt kunna upprätthålla en lokal population av fladdermöss.

Området som helhet bedöms inte ha några särskilda förutsättningar för fladdermöss utöver de som finns i vilket annat landskap som helst. Säkerligen kan fladdermöss observeras i området från tid till annan, men det finns inga särskilda skäl att anta att det skulle kunna finnas kolonier, övervintringsplatser, platser som används på våren etc. Generella naturvårdshänsyn bör kunna vara tillräckliga för att tillgodose de värden för fladdermöss som finns i detta område.

Naturcentrum bedömer att det inte är nödvändigt att genomföra någon fördjupad fladdermusinventering inom fastigheten för att kunna ta erforderlig hänsyn till områdets begränsade värden för fladdermöss.

Genomförande

Uppdrag

På uppdrag av Härryda kommun har Naturcentrum AB utfört en inventering av potentiella vilo- och koloniplatser inom fastigheten Kullbäckstorp 2:268 och angränsande marker samt gjort en samlande bedömning av områdets förutsättningar för fladdermöss mer generell.

Någon regelrätt fladdermusinventering har inte genomförts. Bedömningen utgår i stället från områdets biotopsammansättning, förekomst av potentiella vilo- och koloniplatser samt tidigare registrerade fynd av fladdermöss i närområdet.

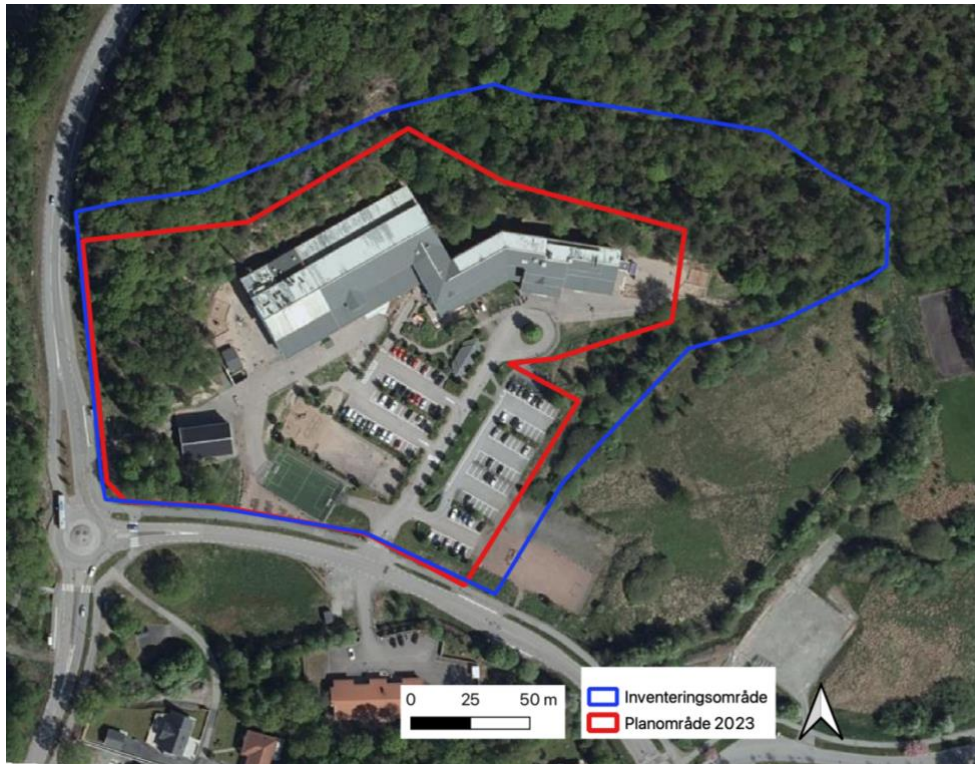
Metodik

Inventeringen av potentiella vilo- och koloniplatser för fladdermöss gjordes under en dag den 17 januari 2023. Detta gjordes genom de skogsklädda delarna av fastigheten Kullbäckstorp 2:268 samt de närmaste omgivningarna genomsöktes noga efter hålträd och andra strukturer som fladdermöss kan nyttja (figur 1). Exempel på sådana strukturer är äldre ekonomibyggnader, löst sittande barksjok, vindsutrymmen och likande.

De potentiella vilo- och koloniplatser undersöktes närmare i möjligaste mån med en fiberoptisk kamera för att kunna se om det fanns spår efter fladdermöss. Av säkerhetsskäl användes ingen stege vid inventeringen varför endast håligheter som var placerade under 3 meter över markytan undersökas närmare. Håligheter mer än 3 m upp kunde bara undersökas utvändigt med kikare.

Samtliga potentiella vilo- och koloniplatser koordinatsattes med handhållen GPS och beskrevs kortfattat.

Därefter gjordes en sammanvägd bedömning av områdets förutsättningar för fladdermöss. Bedömningen utgick från mängden potentiella vilo- och koloniplatser, områdets biotopsammansättning, tidigare fynd av fladdermöss från omgivande landskap samt orientering om kringliggande områdens kvaliteter med hjälp av ortofoto. Bedömaren har också relativt god lokalkännedom om naturen i och kring Mölnlycke efter uppdrag under många år i trakten.

Figur 1. Planområdet och inventeringsområdet.

Resultat

Beskrivning av området

Det undersökta området är ett sammanhängande blandskogsområde direkt norr och väster om en större skolbyggnad. Skogsbestånd fortsätter utanför inventeringsområdet, åtminstone några hundra meter åt norr, väster och öster. De delar som ligger utanför inventeringsområdet bedöms var biologiskt mer värdefulla än de delar som finns inom det samma.

Trädslagsblandningen är stor, med flera ädla trädslag som ek, bok och ask. Även gamla tallar växer här. Skogen är delvis flerskiktad med både grova ekar, bokar och tallar, uppväxande träd av bl.a. rönn, asp, fågelbär och gran. Buskskiktet är också delvis välutvecklat med bl.a. hassel, hägg och brakved. Spår från ett tidigare mer öppet och betat landskap finns här som stenmurar och enstaka äldre enar.

Strax öster om inventeringsområdet finns öppna gräsytor med spridda träd och buskar samt flera grusplaner.

Potentiella vilo- och koloniplatser

Totalt noterades 6 potentiella vilo- och koloniplatser, samtliga i hålträäd. Två av hålträäden, en asp (ID 6) och en björk (ID 5) med före detta bohål av större hackspett, hittades inne i planområdet. De övriga fyra hålträäden stod alla utanför fastigheten men i dess direkta närhet (tabell 1, figur 2). Av de identifierade håligheterna var det endast en som var under 3 meter från marken och därmed kunde undersökas med fiberoptisk kamera. Denna hålighet sakade spår av att nyttjas av fladdermöss, gott om löst vedmateriel, spindelväv och liknade visade att fladdermöss inte rört sig inne i håligheten. Övriga håligheter kunde bara undersökas utvändigt med kikare och därmed inte uteslutas vara vilo- eller koloniplats för fladdermöss.

Tabell 1. Sammanfattande tabell över samtliga noterade potentiella vilo- och koloniplatser för fladdermöss. * markerar de platser som ligger inom planområdet.

Hål ID	Trädslag	Beskrivning
1	asp	Ett hål ca 3,5 m upp.
2	asp	Ett hål ca 5 m upp. Tidigare bohål av större hackspett.
3	björk	Ihålig björk med en långsmal spricka från basen och ca 6 m upp. Den del av håligheten som undersöktes invändigt saknade spår av fladdermöss.
4	björk	Hackspettshål ca 6 m upp.
5*	björk	Hackspettshål ca 5 m upp.
6*	asp	Två äldre hackspettshål, ca 3,5 m och ca 5 m upp.

Figur 2. Karta med samtliga noterade vilo- och koloniplatser markerade med fyndplats och ID-nummer.

Bedömning av förutsättningar för fladdermöss

För att bedöma ett områdes förutsättningar för fladdermöss måste man ha med sig hur landskapet används av fladdermöss under alla delar av året. Eftersom fladdermöss åtminstone vid något tillfälle uppehåller sig på väldigt många platser och i väldigt många biotoper måste man ha fokus på vilka faktorer som är viktiga för deras fortlevnad.

Vintern tillbringas i dvala i utrymmen som är lagom svala, men inte för kalla, tillräckligt fuktiga och dragfria. Detta innebär att man ofta kan se dem i till exempel jordkällare, grottor och gruvor. Rimligen finns dock det stora flertalet individer i naturligt blockig mark och småskrymslen i till exempel stenmurar och andra konstruktioner. Flera arter flyttar antingen kort eller långt, till exempel ner till kontinenten.

På våren uppsöks ofta områden med särskilt hög insektskoncentration, till exempel vid sjöstränder, där de äter upp sig efter vintern. Under sommaren bildar honorna kolonier medan hanarna ibland drar runt ensamma eller håller ihop i smågrupper. Både honkolonier och hantillhåll skiftar ofta under säsongen och en koloni kan finnas i ett träd en vecka och återfinnas en god bit bort under nästa. Särskilt honkoloniernas placering är beroende av att det på rimligt avstånd finns tillgång till goda jaktmarker, så att jakten kan bedrivas tillräckligt effektivt för att det ska vara möjligt att föda upp ungar.

Under hösten sker parning, för vissa arter i anslutning till övervintringsplatser och för vissa på särskilda lekplatser. Till exempel håller hanar hos vissa arter till i en hålighet i till exempel ett träd där de lockar på honor. Under höstarna hör man gott om sociala läten, ibland kan de till och med karaktäriseras som sång, lite som hos fåglar.

Områden som används på dessa sätt av fladdermössen har betydelse för fladdermöss. Omvänt, om dessa kvaliteter inte finns, så är betydelsen sannolikt begränsad. Man bör ha med sig att fladdermöss kan påträffas tillfälligt jagande eller passerande i pendlingsflykt till sina jaktmarker i väldigt många miljöer, alltså även sådana som inte är viktiga för dem.

Förutsättningar för fladdermöss inom Kullbäckstorp 2:268

Fastigheten Kullbäckstorp 2:268 utgörs till allra största del av parkeringsplatser och en större skolbyggnad. Byggnaderna och parkeringsplatserna bedöms inte ha något värde för fladdermöss. Dessa inslag är snarast negativa för fladdermöss, genom att de bidrar till att lysa upp omgivningen med gatlampor och belysning från skolan och inte bidrar med någon av de ovan beskrivna biotopkvaliteter som fladdermöss behöver.

Inom fastigheten, direkt norr och väster om skolan, finns en smal bård av äldre blandskog med tall, ek, asp, björk och andra lövträd. Två hålträd med potential som vilo- och koloniplats för fladdermöss förekommer inom denna del av fastigheten. Detta skogsbestånd har vissa kvaliteter för fladdermöss, framför

allt som födosök miljö, men hålträden kan möjligen också nyttjas som vilo- och koloniplatser. De båda hålträden utgörs av äldre bohål av större hackspett, vilket är av begränsat värde för fladdermöss. Äldre hackspettsbon kan ibland användas av fladdermöss, men är knappas optimala då hålligheten sträcker sig neråt från ingångshålet. Fladdermöss föredrar hålligheter som sträcker sig uppåt från ingångshålet så att de kan söka skydd i hållighets översta delar.

Skogsbeståndet inom fastigheten uppgår till knappt en hektar. Det är en allt för liten areal för att ensamt kunna försörja en förekomst av fladdermöss med koloniplatser och födosöksmiljö. Beståndet ingår dock som en liten del av ett betydligt större och sammanhängande skogsområde som sträcker sig några hundra meter norr och öster ut. Detta större skogsområde är totalt ca 24 hektar och av likande karaktär men möjligen med något äldre träd och fler potentiella vilo- och koloniplatser. Ytterligare större och sammanhängande skogsmiljöer finns längre söder ut och väster ut.

Fastigheten saknar uppenbart värdefulla födosöksområden i form av påtagligt insektsrika miljöer, så som sumpskogar, grunda sjöar, betesmarker etc.

Möjliga övervintringsplatser, så som jordkällare, grottor eller gruvor saknas helt inom planområdet.

Även om skogsmiljön inom fastigheten Kullbäckstorp 2:268 har vissa begränsade kvaliteter som födosöksmiljö och möjligen vilo- och koloniplats för fladdermöss är dess areal så liten i förhållande till de skogsbestånd som finns i det omgivande landskapet att beståndets enskilda betydelse blir försumbar. Strax utanför fastigheten noterades flera likande hålligheter med minst lika god potential som vilo- och koloniplatser för fladdermöss.

Inom ett par kilometers radie från fastigheten finns 15 tidigare rapporterade fynd av fladdermöss i Artportalen. Flertalet av rapporterna utgörs av oidentifierade fladdermöss men de som rapporterats som artbestämda omfattar de vanliga arterna dvärgpipistrell, nordfladdermus och gråskimlig fladdermus. Inga rapporter tyder på att det skulle finnas en påtagligt artrik fladdermusfaunan i fastighetens direkta närområde.

Generellt har alltså fastigheten Kullbäckstorp 2:268 inga särskilda förutsättningar för fladdermöss utöver de som finns i vilket annat landskap som helst utom möjligen helt öppen slättbygd eller havsstränder. Säkerligen kan fladdermöss observeras i området från tid till annan, men det finns inga särskilda skäl att anta att det skulle kunna finnas kolonier, övervintringsplatser, platser som används på våren etc. Generell naturvårdshänsyn bör vara tillräcklig för att tillgodose de värden för fladdermöss som finns i detta område. Exempel på sådan hänsyn skulle kunna vara att spara de äldsta träden och hålträd samt se till att det finns brynmiljöer och ytor med olika krontäckning, alltifrån relativt öppet till mer slutet.

Naturcentrum bedömer att det inte är nödvändigt att genomföra en fördjupad fladdermusinventering i området.